

Irak Türkmenleri İnsan Hakları Araştırma Vakfı

Date: Şubat 22, 2008
No: Rep.6-B2208

Kan Pelsstr. 56, 6525 VZ Nijmegen, Hollanda
Tel/faks: +31 24 8441414, Mobile: 0031 (0)616262586
E-posta: soitm@chello.nl, Site: www.turkmen.nl

Türkmen siyasetinde sistemin başarısızlığı

Irak Türkmen politikasının güçsüz ve etkisiz olduğu herkesçe malum. Türkmen siyasi grupları arasında yardımlaşma ve dayanışmanın olmaması, ve asgari müştereklerin ve milli menfaatlerin göz önüne alınmaması başarısızlığın en önemli nedenlerinden olduğu sayılmaktadır. Diğer Türkmen kuruluşları pek destek bulamazken büyük gücü arakasına alan Irak Türkmen cephesi (ITC) bugünkü başarısız tablonun ortaya çıkmasında en büyük rolü oynamıştır.

Milli menfaatlere dayanarak asgari müşterekleri göz önüne alıp beraberliği oluşturmanın önünde ITC her zaman en büyük engel olmuştur ve çağrılarını devamlı ret etmiştir.

Bugün düzensiz sistemiyle ITC:

- √ Birkaç kişinin kontrolünde kalmıştır ve birkaç Türkmen ailesi tarafından yönetilmektedir, Gelişmemiştir ve verimliliği ciddi derece düşmüştür
- √ Türkmen siyasi sistemini dağıtmıştır
- √ Çok sayıda Türkmen aydını, siyasetçisi, kuruluşu ve Halkın azami kesiminin desteğini alamamıştır veya kayıp etmiştir.
- √ Kendi içinde büyük anlaşmazlıklar yaratmış yaşamaktadır,
- √ Irak'ın siyaset ortamında ve hatta enternasyonal alanda dışlanmıştır,

Bu durum devam ettiği takdirde Türkmen politikası hiçbir şekilde canlandırılmayacaktır daha çok hezimetlere uğrayacaktır.

Bugüne kadar kullanılan ITC sisteminde en büyük eksikliklerden bazıları şunlar:

- √ Birkaç önemli kurum kendini denetleyen veya kendini seçen organı oluşturuyor. En büyük örnek: iş başında olan Türkmen meclisi kurultay üyelerini seçiyor ve Kurultay yeni meclisi seçiyor. Bu durumda meclis kendini seçmiş oluyor.
- √ Türkmen meclisinden ITC yönetimi çıkıyor ve her ikisini yönetiyor.
 - Buda tek siyasi bir kuruluş anlamına geliyor.
 - Bugüne kadar gördüğümüz ITC sisteminde (Tüzüğünde: eğer yüzüğü varsa) başkanın yetkisi mutlak gibi görünmektedir.
- √ Türkmen Meclis ayda bir defa toplanacak, ancak, Irak'ın bugünkü şartlarında 71 üye değişik bölgelerden nasıl Kerkük'e gelebilir? Toplanamayınca günlük onlarca çok önemli konular, birkaç kişi tarafından nasıl kararlaştırılır? Irak'ın bugününde ve dününde de, adam kayırma, rüşvet ve yolsuzlukların hangi çapta olduğu bellidir. İnanılmayacak kadar kötü yönetimlerde görmekteyiz. ITC 'den örnek olarak:
 - Birkaç aileden birkaç kişi bazı ITC kuruluşlarında çalışmaktadır.
 - Türkmenli televizyonun da bir aileden 5 kişi çalışmaktadır, diğer bir aileden 3 ve saire
 - Muratlı ailesi birkaç önemli görevi yürütmektedir.
 - Muhtar oğulları 3 kardeşe 3 başkanlığı yönetmektedir.
 - Azerbaycan'da düzenlenen bir organize sorumluluk üstlenen bir siyasetçimize "sen ITC'yi dışladın" deyip yakınları ITC kuruluşlarından attılar.
 - Türkmenli vakfında çok büyük yolsuzluklar bulunmaktadır:
 - Merkezi Ankara'da bulunan Türkmenli vakfı ITC'nin para kaynağıdır.

- Masrafların kullanılması için onay veren makam ITC sahibidir. İkinci derecede önemli karar sahipleri şunlardır: ITC başkanı, Ankara temsilcisi ve vakıf başkanı. Bugünkü ITC başkanı gelir gelmez **yakın bir akrabası olan** vakıf başkanlığına getirildi. Böylesi bir durumda böylesi bir sistemde paranın hangi suiistimallere uğrayacağı düşünülmelidir? Ortada olan bazı örnekler şunlar:
 - Yılda bir defa ITC Ankara temsilciliği yurt dışı kuruluşları için 2 – 4 günlüğüne **plansız programsız** bir toplantı yapar. 2005'te katıldığımız bu toplantının masrafları 100000 dolar gösterildiği söyleniliyordu.
 - Geçen yıl Ankara'da bir protesto yürüyüşü yapıldı. 70000'nin katıldığı söylendi, 5000'de diyen vardı. Türkmen aydınları arasında konuşulan masraf rakamları 300000 – 600000 YTL arası idi.
 - Seçim zamanı ve Türkmenli televizyonu masrafları başka bir olay?
 - Ankara temsilciliğinin bütçesi çok büyük iken, diğer temsilciliklerin çok küçük olduğu her zaman halk arasında konuşulmaktadır?

Özeleştiriyi öğrenmediğimiz için daha doğrusu engellediğimiz için bugün seçimler yaklaşırken karşımıza çıkacak olan faciaları yazarlarımız, aydınlarımız ve siyasetçilerimiz ya görememekte veya görmek istememektedir.

Bir sene arayla yapılan iki Irak genel seçimlerinde ITC'nin başarısızlığı açıkça ortaya çıkmıştır. Birinci seçimde aldığı oyların Türkmen nüfus sayısı ile karşılaştırdığımızda değersiz olurken, ikinci seçimde aldığı oylar birinci seçimden oylardan daha da düşürmüştür. Ne yazık ki biz millet olarak bu başarısızlığı kabullendik ve örtbas ettik ve ITC sistemi aynı şekilde sürdürüldü.

Irak il meclisi ve genel seçimleri yaklaşırken, ufukta görünen bu bitmiş tükenmiş ITC'yle yeni biz Türkmenler seçimlere katılacağız.

- √ Bugün Kerkük'te ITC'ye desteğin hemen hemen kalmadığı sokaktaki halktan kolayca öğrenilmektedir.
- √ Diğer bölgelerimizde ITC'nin daha da başarısız olduğu açıkça görünmektedir.
- √ 2005'te bugünkü Kerkuk Meclisi seçilirken Kerkük'te yaşayan Suni Araplarının seçimi boykot ettiği göz önüne alınırsa mecliste 6 olan Türkmen üyelerin sayısı gelecek seçimde daha da düşecektir.

Durum böyle iken gelecek seçimlerde Irak parlamentosunda ve Kerkük başta olmak üzere diğer şehir meclislerinde Türkmen üyelerinin sayısını tahmin etmek bile korkutucu olmalıdır.

Bu ITC sistemi kokmuş ve yönetenler tarih önünde sorumlu olacaklardır. Şimdi bir kuruluş kokar kokmaz pek problem değil, ancak para ve diğer güçleriyle Türkmen milletinin tek meşru kuruluşuyum diyen ve en büyük kuruluşu olan bir kuruluşun kokması zaten zor durumda olan bir milleti bitirecektir.

Irak Türkmenlerinin son 100 yıllık tarihine bakıldığında uzun zaman her türlü asimilasyon operasyonlarına maruz kalmalarına rağmen genelde dil, tarih ve kültürlerine bağlı kalmışlardır ve diğer Türk halklarına hayranlıkları örnek olarak gösterilir gibidir. Bu halklar için her türlü fedakârlığa hazır oldukları çok açıkça görünmektedir.

Biz Türkmenler bugün var olup olmayacağımızın mücadelesini veriyoruz, bundan dolayı, ciddi ve doğru çalışmaktan başka şansımız bulunmamaktadır. Duygusal olarak ideolojilere bağlanmak bizi zayıf düşürür ve buda bugün açıkça görülmektedir.

Bizi düz yola çıkararak en önemli sistemlerden birisi Türkmen meclisi tüm siyasi kuruluşlarımıza acık olmalıdır. Şimdilik yeterli ekonomik gücümüz olmadığı için Türkmen televizyonu tüm Türkmenlerin olması gerekmektedir, siyasi partilerimiz ortaya koydukları çalışmalara göre destek bulmaları gerekir. Sivil toplum kuruluşları bugün toplumun gerçek gücü olmuştur. Bu

kuruluşlarımızın siyasi damga yemekten kurtarılması gerekir ve çoğalmaları, güçlendirilmeleri ve projelerini gerçekleştirmeleri için fonların kurulması gerekir. Medyamızın güçlenmesi için dünyaca çalışmaların yapılması gerekiyor. İhtisas gruplarımız başka büyük bir alandır.

Birçok konuda, onu yapamayız para yok bunu yapamayız para yok devamlı denilmektedir. Doğrusu, bugün Irak Türkmen toplumunun ayaküstünde durması için büyük ekonomik ve siyasi desteklere ihtiyacı bulunmaktadır. Ancak, heder olunan para çok büyüktür, bu heder durumunu bugünkü batmış ITC sistemiyle durdurmak imkânsız. Azerbaycan ve Türkmenistan devletleri biz Irak Türkmenlerini yakınları ve akrabaları bilmektedirler, ekonomileri güçlüdür. Kesinlikle ITC sisteminden kaynaklanan nedenlerden dolayı bu iki devletlerle bağlantılar kurulmadı ve ne maddi ve nede siyasi destek alınmadı. Bu iki devletten destek almayı kesin hem de kesin sağlamamız gerekir. O zaman Irak Türkmenlerinin ekonomik gücü 3 veya 5 misline çıkar.

Diğer siyasi guruplarla çalışmak zorunda kalan Şii ve Erbil Türkmenleri özbeöz Türkmenlerdir. Bunlar böyle kolay şekilde yabana atılamazlar. Bunlarsız Irak Türkmenleri hep eksik kalır.

Hem insan kitlesi olarak ve hem de Irak'ın bugünkü siyasetindeki büyük siyasi gruplarında büyük rolleri olduğu için Türkmen Şii siyasetçileriyle yolunu bulup beraber çalışmak gerekir. Kürtlerle çalışmak zorunda kalan Erbil Türkmenleriyle yolunu bulup temasta kalmak gerekir. Bunun anlamı yaptıklarını onaylamak olmamalıdır.